

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Правиця і Поляки.

Сейчас по зборах езекутивного комітету правиці з 6. червня і по его розправах над язиковим питанєм в Австрії чули ми на собі обовязок, сказати, що заява польських послів Яворского і Білінського в язиковій справі може спонукати упадок правиці. Польські послі відступили на згаданім засіданю езекутивного комітету правиці від основної програми сеї правиці і лише дипломатичній зручності гр. Туна повело ся тоді заворожити кризу правиці.

Езекутивний комітет правиці мав небавом відтак зібратися, щоби се зрадливє питанє вивести на чисту воду. Скликанє езекутивки зложено в руки пос. Яворского і здавало ся, що презес правиці по поладнаню угоди з Угорщиною не забарить ся скликати комітет на друге засіданє. Се не стало ся. Язиковє питанє повішено на кілок, а о скілько донесли віденські дневники, то посол Яворский опустив вже Відень, щоби випочити в Скваряві.

Від зборів екз. комітету правиці минуло не багато часу. Але вже в сих кільканих днях проявились познаки, що цілість правиці захитана. Не тільки бо органи полудневих Славян заповіли евенуальне своє виступленє з привиці, але доходять нас і приватні вісти з тих кругів, що до осени ледви чи правиця остойть ся. Полудневі Славяни приходять до пересвідченя, що польські послі не беруть серію програми правиці, та що гр. Тун дбає лише о вдоволенє Поляків. Коли бо пос. Пацак в «Кутногорскім Листку» порушив на ново конечність, щоби правиця програму свою: »розширене автономії країв і переведене рівноправности всіх австрійських народів» зреалізувала, виступила проти того польска праса з такою рішучістю, що нині нема вже сумніву, що

польські послі стремлять самі до розбитя правиці,

Проти проекту д-ра Пацака виступило перше »Słowo Polskie«, сказавши, що Чехи ціною прав польского народа в Галичині хотять здержати цілість правиці. Полудневі Славяни не обрушились дуже виступом »Słow-a« знаючи, що оно пливе одною струєю з лівцею. Але за »Polsk. Słow-om« пішов на днях »Ruch katolicki« і »Przegląd«, а заяви сих двох органів польської праси викликали в »Союзах« те пересвідченє, що Поляки працюють нині сьвідомо над розбитєм правиці.

Ruch katolicki, відповідаючи д-рови Пацакови, написав: На сей погляд ми не можемо згодити ся. Криза повстала по причині чесько-німецької справи, то і нема причини, щоби санацию розтягати на другі краї. Язиковє питанє треба зльокалізувати на Чехію». А »Przegląd« сказав:

»Поляки не можуть і не хочуть свою політику оперти на язиковій програмі д-ра Пацака. Се значило би одно, що птучно звузити політичний горизонт польского народа. Розумна політика велить Полякам, обмежити язиковє питанє на Чехію«.

Оба дневники знеговали проте програму правиці основно і зсолідаризували ся з выводами послів Яворского і Білінського в езекутивнім комітеті правиці. Голоси сих дневників підхопила покванно австрійска опозиційна праса, а полудневі Славяни утвердились в переконаню, що Поляки не додержали слова.

Що розрив правиці вийде на користь лівіці та на шкodu Австрії, о тім не можна сумнівати ся. Але оно лучше — кажуть полудневі Славяни — що вже раз справа прояснить ся і що вина за розбитє правиці упаде на ініціаторів адреси до трону. Тількож з паденєм правиці виринуть побіч неполадженого національного питаня ще і другі важкі квестії, котрі со-

лідарно піддержати з'обовязала ся правиця на засіданю своїм з 27. мая. Вирине квестия одобрєня угоди угорської, вибір квотовой депутації і вибір делегацій. Для сих квестий будуть мусіли Поляки постарати ся о більшість в віденськім парламенті в часі осінньої сесії, а полудневі Славяни не вдоволять ся вже »словами« програми правиці. Може бути, що »Союзани« не являть ся вже на других зборах езекутивного комітету правиці, почувши так виразний голос польської праси, що в Австрії крім чесько-німецького язикового питаня нема других язикових квестий та що Полякам не можна заняти ся управильнєм язикових відносин і в других коронних краях, хоч они до сего з'обовязали ся словом тих своїх конституційних заступників, що укладали адресу до трону.

На сей рух посеред полудневими Славянами ми звертаємо увагу не вже Поляків, але правительства. Се не грозьби, не пуста демонстрація і не прєсія. Се вислід зборів езекутивного комітету правиці і »щирих« бо не силуваних заяв польської праси, котра крім Słowa Polsk-ого будьто піддержує гр. Туна, а на ділі розриває правицю, ту правицю, що чейже в часі осінньої, хоч би дуже короткої, сесії буде мусіла боронити жизненних інтересів держави проти неумолимих ворогів держави. Др. Пацак накликавав правицю до діла і до зреалізуваня своєї програми. А польска праса думає, що союзники правиці будуть могли і на дальше вдоволяти ся словами і негациєю власної програми.

Але не лише в »Союзі« варить ся. І румунські послі застановились вже над питанєм, чи можна їм буде на дальше полипити ся при правиці? Румунські послі зібрали ся 20. червня в Чернівцях і ударили сильно на поведєне буковинського краєвого правительства, котре — як кажуть в резолюції — не поступає після основних

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в I. актї.

Переробив після німецького — Лев Лопатинський.

(Конець).

БАЛАНДА. Ще тільки се одно: чи ваш Адам і тепер так само бажає подружити ся з моею донькою, як єще нині рано?

ГУДИМА (здивований). Гей, пане Баланда, що ви думаете собі? Мій Адам, то не яка будь віха. Він любить свою Юлечку щиро і єдино на цілім сьвітї. І так буде єї вічно любити.

БАЛАНДА. Се мені тим більше прикро.

ГУДИМА. Прикро вам?

БАЛАНДА. Бо мушу єму відказати єї руку.

ГУДИМА. А чому?

БАЛАНДА. З дуже важних причин! Він варт лучшої будучности. Нехай їде в далекий сьвіт — я дам єму всюди порученя... (приступає до стола і задумуєсь).

ГУДИМА. Ей, він дав собі сам порученє — у панни Юлді! Скажіть до того Амінь, — тоді буде мати найдогідніше становиско! Ну дорогий добродію, прибийте! Промовте протє малє слівце; ну, ну, ну? (тручає єго ліктем).

БАЛАНДА. Се не може бути, бо —

ГУДИМА. Бо? Ано, так просто з моста! — (з певностию) Бо ми для вас за бідні, неправдаж?

БАЛАНДА. Бо я біднійший, як ви оба.

ГУДИМА. Як, чому?

БАЛАНДА. Бо я стратив весь мій маєток.

ГУДИМА. Невже?

БАЛАНДА. Бо не можу дати своїй дочці жадного посагу.

ГУДИМА (весело). Не може бути?!

БАЛАНДА. І се є причиною моєї відмови! (проходить ся по кімнаті і сїдає зажурений коло стола).

ГУДИМА (легко вздержує ся від вибуху великої радости). Отже ви не можете за дочкою нічо дати? Тим лїпше! Ні, ні! тим гірше, я хотїв сказати...

БАЛАНДА. Я сам мушу по двайцять-літній праці зачинати знов від початку.

ГУДИМА. Славно, славно!... — Ні... дуже погано!...

БАЛАНДА. Які вигляди для подружя, що вже на початку принесе журбу і недостаток.

ГУДИМА. Правда, в тім маєте слухність цілковиту слухність.

БАЛАНДА. Такому чесному чоловікови я віддав би з радостию руку моєї дочки, коли-б

мав бодай на стілько капіталу, щоби міг розпочати яке підприємство.

ГУДИМА. Се значить пньшими словами: як би мій син був доста богатий. Приміром, якпй за богатий мусів би він бути? Скажіть ваше слово?

БАЛАНДА. Коби мав бодай 10.000 зр.

ГУДИМА. Га га-га!

БАЛАНДА (встає здивований). Чи се таке сьмішне?

ГУДИМА. Простіть, будьте ласка — отже 10.000 реньских? Дальше, дальше!

БАЛАНДА. Тоді я давби єму першенство перед найбогатшим.

ГУДИМА. Дасьте мені сьвяте на те ваше слово? Як тота нерешкода усуне ся, дістане мій Адам вашу Юлечку за жінку?

БАЛАНДА (здивований, подає єму руку). Прирікаю — словом і рукою!

ГУДИМА (звертає ся до тачок). Тож ходи сюда, моя барилочко. Ходи сюда і говори ти за мене. Отже тобі мушу завдячити щастє мого сина, тобі марний металю! Не єго серцю, не єго здібности і щирій пильности. Як то розумно, що я завчасу протє подумав! (подає Баланді руку, дивлячись то на него то на барило).

Прибийте дорогий пане! Добийте торгу.

БАЛАНДА (дає руку). Не розумію вас...

законів о рівноправності. Румунські послы вибрали свій виконавчий комітет, зложений з Лупула, Гормузакого, Поповічія, Фльондора і бар. Мустаці, щоби той комітет предприняв відповідні міри в обороні рівноправності румунського народу. Язикова квестія не обмежає ся проте на Чехію, як се добачили »Feuermann-и« з Ruch-y Katolick-ого і Przeglad-y, а стаєсь пекучою у всіх краях о мішанім населеню. Правиця мала підняти ся сего тяжкого труду управилення язикових відносин в Австрії, але мабуть »не може і не хоче« — як каже Przeglad — взяти ся за него з огляду, що польські послы не хотять зречи ся »свого широкого політичного горизонту«. Як так, то політика посла Рутвского горою, а розбиті клуби правці будуть мусіли зконечности оглянутись за иньшим угрупованем в державній раді.

3 Василянських містерий.

(Допись з священничих кругів).

До 129 ч. Руслана подано сумну вістку про невідрадне положенє наших поселенців в Канаді, котрі за намовою російських попів-місіонарів покидають батьківську віру, покидають св. Унію з Римским престолом та приймають байдужно царославіє. Велика часть вини бути може лежить на нашій суспільности, серед котрої таке велике спустошенє і руїну робить звенячий рубель; — однак о много більша часть вини спадає на рішаючі найвищі церковні сфери, котрі до нашого св. обряду відносять ся не тільки в якоюсь не потайною рівнодушностию але навіть з певного рода не толеранцією, бо вірючи підшептам ворогів Руси, думають що унія чи скорше чи пізнійше мусить щезнути в широкім морю царославія. Мені здає ся, що се а не що инче було причиною недоуцнення наших жонатих священників до обнятя приходів в Америці, бож прецінь на всякий спосіб можна було одному або двом Американським єпископам витолковати, що се є руско-кат. священник, який его обряд яка віра і яка задача в новім краю, а не видавати засуду, що тільки вдовець або безженний священник може успішно та з хісном трудити ся для св. Церкви між нашими поселенцями; — особливо коли жонатий священник Волянський дав наглядний доказ, що жєна і родина в праці в Америці між нашими емігрантами єму нетільки не перешкаджали але ще помагали і той труд осолоджували. Для когоч і по що заведено таке розпорядженє, ми Русини дуже легко можемо догадати ся.

Латинський обряд має велике множество законів, котрі поклали собі за задачу нести світло Христової науки в найдальші сторони світа; — і тоті закони та товариство рік річно висилають сотки своїх членів між дикі народи,

щоби і між найбільшою дичею сіяти зерно божого слова. У нас є один одвісенський чин св. Василя В., котрий в першій ліній обовязаний неопускати вірних нашого обряду, але заопікувати ся ними і в найдальшій чужині навіть за морем, бо тим способом сповнив би він скорше влєжену на него Богом задачу як урядженем місії по краю (супротив котрих ми нічого не маєм). До того св. великого обовязку заопікуваня ся душами наших переселенців в Канаді учули ся дійсно сповуканими кількох молодих, повних посвяченя і жару Василян, між котрими перше місце заняв о. Полівка, родовитий Чех. Однак він так міцно полюбив наш обряд, наш наряд а з ним і нашу біду, що нині став ся з воівогата правдивим воїном і сподвижником за нашу справу. Ті молоді оо. Василяни просили найперше своїх настоятелів Єзуїтів, щоби дозволили їм осуцнити їх святи наміри. Однак місто признав, підпори та заохоти учули з уст своїх наставників докір та догану, бо єзуїти — наставники думали собі, що коли руским емігрантам в Канаді не стане руско-кат. священників, они покинуть свій обряд і збогатять своїм числом польско-лат. вівчарню. Тимчасом стає ся цілком що иншого. Ба навіть сам Рим, до котрого дверий запукали охочі до місії в Канаді Василяни, не прихилив ся до їх прошеня, протє о. Полівка, щоби свою думку осуцнити мусів постарати ся аж о секуляризацию і нині уже збирає складки на дорогу до Канади.

Перед рускою свіцкою інтелігенцією непроглядною тайною закриті всі тайни нинішнього Василянського монастиря, хотая молоді зреформовані вітці нераз порядно натягали наше свіцке священство. Однак і за тими мурами кипить та клекотить житє, дихають люди, що любяць свій наряд, свій обряд, свою бувальщину та часами терплять за наші святаці. Патри Єзуїти поставовлені над нашими Василянськими монастирями се понайбільшій части загорілі та ветерпимі Поляки, котрим все руске солею в оці; длятого і доброта, блєск і слава нашого обряду мало їх що обходить; они більше дбають о розвій Польщі чим о благо Василянських монастирів, для того окружають ся людьми підчесними, уступчивими, слухняними та податливими. Людий же чесних та умних звичайно відпихають як найдальше. О скільки зважають Єзуїти настоятелі Василян на наш обряд, можна пізнати з того, що один єзуїт наставник в велике і світле руске свято казав робити робітникам в Василянськїм огороді і мимо представлєня завідателя парохії Василянина не уступив від свого постановлєня, за що між ними обома зчинила ся борба, котру закінчив аж настоятель Єзуїтів. Супротив того некористного поведєня реформаторів єзуїтів на шкоду нашого обряду і народу внесло кількох відважнійших молодих реформованих Василян представлєнє до Риму, в котрім домінували ся,

щоби курія римска давала за настоятелів Василянне Поляків єзуїтів але Німців або Французів, бо тоті послідні дбали би правдиво та безоблудно про діла Василян. На нещастє представлєне того в Римі дістало ся в руки кардинала звисного з неприхильною успособлєня до Русинів, від него повандрувало до єзуїтів-настоятелів, а наслідки его були кількодневні реколекції о хлібі і воді. А що правда хороші вісточки для нас з поза Василянських мурів?

Русини повинні на се тямити добре, що за кілька лїт кінчить ся уже речинєць 20-літної реформи монастирів Василянських, [бо патри єзуїти так засмакували собі тоту реформу а з нею і верховодство на нашій Галицкій Руси, що нині носять ся з гадкою завести реформу в реформі; то і ми готові дожити множества реформ, бо нині бідні реформатори голосно та з жаром толкують рішаючим кругам о тім, що їм реформа не конче добре повела ся. Зрештою поживемо побачимо.

Правдолюб.

3 ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Справа брошюри »Die Polen und der Polenclub« прояснилась. Показало ся, що тим »польским Staatsmann-ом«, що радить Полякам кинутись в обнятя Німців, є якийсь »пруський Staatsmann«: Bresnitz von Sydakoff. Розчарованє деяких органів польскої праси, що зразу одушевились сею брошюрою, було тим більше, коли вчитано в брошюрі раду, що Поляки воліли би знімчитись, ніж зчехізувати ся та що їх призначенєм буде, враз з Німцями нести »німецку культуру« на всхід і розвивати Росію. За те прирік пруский Staatsmann полівити Полякам в Познанщині. Нині польска праса відкидає з обрушенем раду фон Бресвіца. Рівночасно з розкритєм сего політичного »фіглі« ослабло і одушевлєне для »великої ідеї« витворєня в державній раді »обективного(?) центра«. І єю »ідею« узнано за »фігель« лівіці, змагаючий до розбитя правіці.

Симчасом треба занотувати такі прояви посеред лівіці. В чеськїм Румбургу зневолили виборці поступовця пос. Генр. Пфайфера до зложєня мандату до чеського сойму. Пос. Помер заявив в своїм органі »Cillier deutsch Wacht«, що він і его націоналі не допустять до одобрєня угорської угоди в державній раді, а то механічною обструкцією. Посли карптийські, Айзеля і Доберніг заявили на зборах виборців в Вольфєбергу і Фелькермаркті, що безуслівно будуть продовжати борбу проти теперішної системи. Два учителі народних шкїл, Каспер і Ролер, асєвтеровані в Вільденшверті (в Чехії) до війска, виявили свою лєоальність для Австрії тим, що ідучи в рядах з новобранцями заспівали собі при музиці Wacht am Rhein, за що з охотою перенесли два дні арешту. Але найцікавне се, як

ГУДИМА. Пригляньте ся тільки до тої барилочки; не догадуєте ся нічого?

БАЛАНДА. Як я можу догадати ся?..

ГУДИМА. Так слухайте! В тій невиднєнській барилі є 8 тисяч 8 сот 80 дукатів чистого золота. Опісля десять ворків; в кождім по 500 рєнських сріблом. Все обчислєне докладно і ретельно — ні менче, ні більше, — а все моя власність. Хочете подивитись? (витаєє малий молоток, відбиває обруч, винимає дно і вибравши кілька ворків звитків дукатів, отвирає їх).

БАЛАНДА. Не можу вірити своїм очам.

ГУДИМА. Ходіть, ходіть! Переконайте ся. Возьміть в руку; що очи видять, в те і серце повірить.

БАЛАНДА. Не можу очунятись з подиву, звідки таке богацтво?

ГУДИМА. Ввідєи, що я від 50 лїт ходив в такім простім фартуху, як от сей; що я кождого дня разом з сонцем вставав і непоклад ся спати, щоби не побілизив моїх ошадностей хотьби найменьшим причинком. Я жив в скромности і в праці — і се ціла моя тайна. Від найраннійшої моєї молодости я мав таку забаганку, щоби зложити собі маленький масток, не зі скупости, Бог мені свідком, але щоби на старість не стати нікому тягаром, а своїм наслідникам полишити приємну памятку. А без того гроша, мій дорогий, мій добрий і шляхотний син став би був тепер дуже нещасливим чоловіком.

БАЛАНДА. Отже ті гроші?..

ГУДИМА. Мають мого сина перецїгани ти у вашу родину! Га-га-га! а то мені удало ся! Тепер се належить до вас. Беріть і господаруйте тим після вподоби. У мене ще є на передмістїю домок з городцєм і три морги поля — буде з мене. Но, тепер кличте дїтий. Але прошу вас, самі не згадуйте про те все. Добре? Я сам хотїв би єму се сказати. Як побачу его міну здивованя, се змішанє, его радість, — мій. Боже! Як подумаю на те все, то від утїхи і радости мало серце мені не вискочить! (обнимає Баланду).

БАЛАНДА. Рідкий чоловіче! приятелю — спасителю!

ГУДИМА (робить рух відбороняючий).

БАЛАНДА. Розумію. Слова не стануть тут за подяку, тільки щастє вашого сина, в купі з мою донькою. (стискає єму руку). Іду по дїтий. (виходить через середину верандою на ліво).

ГУДИМА (сам; отвирає очи, згинає ся над бочілкою, щоби забити дно, але задержує ся нагло, оглядає єї змієт та говорить до неї щиро, сердечно, як до дитини). Ти зимний, нечутливий металю! Ти вже накоїв стілько лиха на сїм світі — но, тепер покажи прецінь щось доброго. Ти був моїм вязнем! не мав наді мною сили. Тепер пускаю тебе на волю! Не надужий своєї свободи! Чуєш? Не дай почину до гордості і закаменїлости, до — до збитку і гуляти-

ки! Але де зможеш нагородити тиху старанність допомочи нещасливим, чесним людям, накормити голодних, одіти нагих, — там дай ся радо ужити, не приливай тоді до рук твоїх панів! Чуєш добре? (дуже зворушений, з повагою). Як справді так буде, тоді най мєє благословєнство спочине на тобі. Амінь. (втирає очи, забиває бочілку, бере капелюх і встає. Обернувшись, побачив входячих) Ага они вже тут! (сїдає на барило).

ТРИНАЙЦЯТА СЦЕНА.

БАЛАНДА, ЗА НИМ ЮЛІЯ І АДАМ; ГУДИМА.

БАЛАНДА. Приводжу дїтий.

ГУДИМА. Ходи сюда сину (дїти зближають ся зацікавлені і заклопотані). Ну, пане Баланда, ну, скажіть ви слівце від себе.

БАЛАНДА. Кохана Юльцю, чи правда, що ти любиш пана Гудиму?

ЮЛІЯ. Мій татку, я..

ГУДИМА. Пече рачки! Ви виділи? Покрасїла аж поза ушка! Не потребуєш вже говорити, дитинко — серце само сказало.

БАЛАНДА (бере єї за руку). Отже добре, я годжусь на твій вибір. (Адам приступає живо до Юлії).

ЮЛІЯ. Мій Адаме!

АДАМ. Юліо! — Пане начальнику! — Батьку!

ГУДИМА (бє єго капелюхом). Га, ти невірний Томо, чия тепер правда? — Але ви, ви кра-

радикальні дневники німецькі подивились в найновіших часах на звісного Danegedner-a Лехера. >Др. Лехер — сказано — не імпонує нам вже, хоч через 12 годин читав в державній раді свою брошюрку і хвилево зглядав ся з Вольфом. Він не імпонує нам так само, як не імпонує нам жид Авшпіц або Просковець або Гец. Се інтузи та гальмівники (бремзери), що в сих тяжких часах не годні вести німецького народу. Проч з сими слабодухами! Їх програма — жебрацтво!»

Резолюція, яку ухвалили румунські соймові і парламентарні послы 20. червня на зборах в Чернівцях, гласить: >Зібрані заявляють, що і на дальше стоять при автономнім принципі. Они надіють ся, що правительство супроти румунського народу на Буковині займе таке становище, яке указане основними законами о рівноправности. Они висказують свій жаль і догану поступованю кравого правительства, несхожому з згаданими основними законами, і ухвалюють, предприняти відповідні міри, щоби покінчено з тою народом румунському на Буковині ворожою системою, що загрожує спокій в краю. — У відповідь на сю резолюцію, появив ся в Czernowitz Ztg. комунікат президента краю, Бургініона, в котрім — як ми вже донесли — сказано, що краве правительство не дало ніякої причини до невдоволення, позаяк оно рівноправно відносить ся до всіх трех народів на Буковині та що Румуни самі виноваті, наколи чують ся покривдені (Алюзия до румунської іреденти).

В угорскім соймі покінчено 24. червня розправи над митово-торговельною угодою, а в понеділок (вни) відбуде ся голосоване. Сель забрав ще в суботу слово, щоби відперти деякі заміти опозиції, причім заявив, що Австрія прийме угоду §. 14-им, а правительство небавом возьме ся за уложенє митової тарифи.

Німецький парламент, що не прийняв звісної Zschhausvorlage* і не був рад будові лабскоренського каналу, відрочений мабуть аж до пізної осені.

Королівський декрет, оповіщений Пелюєм для прикорочення свобод італійського народу, гласить:

1. Поліція має право розв'язувати всякі збори, що грозять прилюдному спокою і ладу.
2. Правительство має право розв'язувати товариства, що переступили обем ділання, означеного статутом і працюють на шкоду держави. Винуватиків буде правительство карати в'язницею до одного місяця або грошевою карою до 300 лірів.
3. Правительство буде карати всякі штрейки служби залізничої, поштової, телеграфічної і газової карами до 3 місяців в'язниці або грошеви до 1000 лірів.
- 4) Правительство буде потягати до суворої відповідальности дневники за статті звернені проти держави і властей, а то редакторів, авторів статей і друкарів.
5. Рівнож

сна панночко: чи вам не буде осоружний такий тесть мого крою?

ЮЛІЯ. Адам є вашим сином і хоть би ви жили за прошенням хлібом, я поважала би вас і любила.

ГУДИМА. Ти солодка ягідко, ти! (поглядає на перемену по дітях). Гай, як би я був своїм сином, я би також до неї підсунув ся! (бере їх попід руки, веде до тачок). Ходіть тепер та пізнайте старого яблочника. Тут маєте ваш весільний дарунок (підносить дво) 50.000 ринських, а на нові гроші аж два разів тільки, отже 100.000 корон — се все ваше, се все ваше, а коли би мав більше, дав би вам також!

АДАМ (ошоломлений). Боже милій! Чи се може бути?

ГУДИМА (до Баланди, показуючи на Адама). Дивіть, дивіть! Що я казав? Глядіть, який він став? Як ему світять ся ті очі?! Ах, ся хвиля робить мене багатшим, як всі ті скарби за цілий мій вік!

АДАМ (до Баланди). Тепер все буде добре. Тепер маєм средства в руках, щоби відвернути нещасте.

БАЛАНДА (скоро). Ні, на те я не приставу ніколи.

ГУДИМА (разом з Баландою). Славно, мій сину! Се найкрасний ужиток, що можеш з того зробити.

забороняє правительство носити всякі політичні відзнаки, хоругви, знамена і т. д. — Декрет сей має одобрити італійський парламент(?).

Франція має кабинет, але такий чудний зліпок з всяких партій, що майже ніхто з него не вдоволеній. Антикюнард з 1871 р. і військовий забияка, Галіфе, засів побіч Бодена, маркантного соціаліста і проводира всіх робітничих штрейків та побіч Мілеранда, завзятого соціального демократа. З давного кабінету лишили ся лише міністри заграничних справ і просвіти. Прочі члени кабінету доси незвісні личности, а на чолі їх станув радикальний Вальдек-Руссо. На позір сполучили ся ніби >щирі республіканці< для оборони республіки проти націоналістів і роялістів. Але на ділі розходило ся о зложенє такого кабінету, котрий би удержав лад у Франції в часі процесу Драйфуса і потягнення виновників сего процесу (?) до відповідальности. Міністер Галіфе має бути той >Handegen<, що зможе обиджену армію удержати з далека від >ліквідації< і евентуальних заверюх. Він і Вальдек видали вже строгі розкази до підчинених собі військових і політичних органів. З якою ненавистю однакж відносять ся націоналісти до нового кабінету, ілюструє факт, що націоналістична преса повитала кабінет такими епітетами: розбишаки, злодії, обманьщики, п'ямісти, лісні драби, конокради і т. д. Загранична преса не ворожить Франції добра від сего кабінету.

Англія готовить ся до війни з Трансвалем. Рівнож і з Преторії надходять вісти, що боери лагодять ся до відпору. Наколи розважний Сельсбурі в послідній хвили не поздержить воєнно настроєного Чемберляна, то дожиємо того скандалю, що в часі конференції в Газі над роз'ємними судами прийшло до згнущання ся сильнішого над слабшим без апелю до держав європейських.

НОВИНИ.

— **Намістникови гр. Пінінському** вручили в сих днях давні его товариші, професори та доценти львівського університету гарний альбом. На окладці є срібний герб університету, скептри ректора та деканів, а окутя на рогах та клямра є прикрашені гербом гр. Пінінських і початковими буквами Л. П. На першій картці є аквареля Рейхана: Гр. Пінінський в професорській тозі — далі є фотографії професорів та доцентів львівського університету.

— **Не будемо дementувати** нісенітної сплетні >Галічаніна<, яку він що року вигадує, мов то >Руслан< перестане коротці виходити. >Der Witz gilt nur einmal< — такі передсмертні згадки вже переїли ся. Але видко, що >Галічанін< любить ся у такім гробарскім ремеслі. Не дивно, бо се властивий завід его і его попередників. Він рад би не лише >Руслана<, але і цілу Русь-Україну положити у московску домовину.

— **Наука рускої мови в гімназії.** Пишуть нам зі Стрия: Сня руского св'ященника, Теодора Ко-

ЮЛІЯ (одушевлена). Адаме, який-жеж твій отець! Мушу его розцілувати (цілує і обнімає).

ГУДИМА (втираючи уста на відлів рукою). Дякую, дякую! — буду просив ще більше того товару.

БАЛАНДА. Люби і поважай его, як свого другого батька. Мене він перевишасе багатом своєю добротою і благородностю.

ГУДИМА. Даруйте, дорогий пане, даруйте! Однакою любовю ущасливлять нас обоїх наші діти. Але тепер вію з тачками, щоби барило випорожнити, а касу наповнити. Бери но ся, Адаме! Ано, покажи раз, як ти будеш виглядати за моїми тачками.

ЮЛІЯ. Я поможу ему.

ГУДИМА. Та певно, що тоді не буде ему тяжко! (діти хотять їхати, старий задержує тачку). Погляньте тільки на тото тягло, яка з них хороша пара. — А що, Адаме, не правда, тепер вже не нарікаєш на мої тачки та на моє барило?

АДАМ. Ба, дорогі тату, як би я був знав, який там є яблочник...

ГУДИМА (с'єміючись). Правда, се найліпший яблочник! Ним можна неодну спрагу загасити і неодну гіркість засолодити!... Отже наперед, діти, наперед!

(Діти їдуть на ліво, старі стискають дружню руки і цілують ся).

стишина, катихита женської школи, Мирон, що недавно в стрийській гімназії зложив іспит зрілости, не ходив (від VI. кл. почавши) на науки рускої мови. Учити ся сего предмету не позволив ему сам батько, чим дитинний Мирон не раз оправдував ся перед товаришами. — Такий сам сумний факт лучив ся в Станіславові. Ученики восьмої класи Русини не хотіли всі крім одного здавати іспиту зрілости з рускої мови. Директор однак гімназії (здасть ся в порозуміню з краввою шкільною Радою) казав їм всім сідати до письменної матури з рускої мови, а тимсамим і до усної. Сумний факт, але правдивий. Тим більше сумний, що всі ті осьмаки-Русини мешкають в >рускій бурсі о. Николая<. Але як раз сеєя обставина говорить сама про себе. Станіславівська руска бурса стоїть під наглядом >русского< о. М. Семенова тож не дивувати ся, що ширять ся в ній ідеї противні розвоєви українсько-рускої самосвідомости національної. Люди, які виходять із сеї бурси не мають ніяких ідей, не мають характеру, стають матеріалом на народніх зрадників, або на крайню байдужих для народної роботи. Чи не можна би вже раз викурити таких людців як >о. Семенова< із тої бурси та віддати єї під нагляд щирих українсько-русских патріотів.

— **Свято Пушкина**, яке устроїли в неділю >наші поклонники московского кнуга< відбуло ся при невеликій участі >общерусских< людців. Було там рано коло 100 осіб враз із жінками та дітьми, а один селянин; з полудня було їх коло 50 осіб. Промовляли, як звичайно ті, що крутять ся коло >Народного Дому< та >Старовітійського Інститута< та живють коштом гірко запроцьованих галицким селянством грошей. Ідеї їх промов мали бути такі, що коли би їх проголошено в Росії, вся чесна публіка висвистала би бесідників та виїшла би із салі. Тут не міг протестувати ніхто, бо учасники, що прийшли за запрошеннями, підходили цілком під лад бесідникам. Предсідателем був др. Дудкевич з Коломиї.

— **3 Руского Товариства педагогічного.** Маю честь запросити Ви. Членів комітету для дівочого інституту на засіданє, що відбуде ся в середу дня 28. червня о годині 4. де звичайно. — З поважанєм: *Харкевич*.

— **Обида релігії.** В Підгір'ю приарештовано в сих днях перекуку Антонію Жила, що допустила ся обида релігії в приступі гніву. Обида релігії лежить в невідповідних словах, яких ужила она серед бистрого потоку своєї мови.

— **Самоубийство.** В Кракові з п'ятниці по полудни отроїла ся морфіною панна Станіслава Галинська 20 літ. В шпиталі св. Лазаря відратовано єї троха. Причиною недоспілого самоубийства була нещасна любов.

— **Средство проти кретицям.** Кретиці є, як знаємо, дуже пожиточними, бо нищать земельних шкідників, мимо того однак стають ся дуже часто справжнім нещастем в городах, де пеують безупину газони та грядки на цвітти. Один гаверський огородник подає до відома, що козячий гній є дуже добрим средством до вистрашеня кретиць з городу. Інший рільник з околиць Дрезна каже, що в его городі було багато кретиць — увесь город покритий кретицею. Та коли перекопав его під осін з козячим гною всі кретиці геть пощезали. Того гною не треба впрочім багато — вистарчить в с'євіжу кретицину вкопати дрібку его, аби неприємний запах кретиць із города.

— **Житє в окропі.** В полудневій Каліфорнії в т. зв. >Некольній ямі< є басейн, що його наповнюють все жерела киплячою водою о температурі 226° Фаренгайта. На великім просторі кругом басейну нема ніяких признак зв'язного ні ростинного життя, в самому однак басейні живе сила невеличких, ясно червоних черепак, що множать ся там в окропі та живуть як у >себе дома<.

— **Дрібні вісти.** Міністер справедливости Рубер приїхав 25. с. м. м. до Львова в товаристві шефа секції д-ра Альберта Рєшля. На залізничім дворці повитав його президент суду др. Тхуржницький, намістник, президент міста др. Малаховський, та всі судові урядники. — В Одесі згоріла триповерхна камениця Мірошніка і Кафмана. Страта коло 100 тисяч рублів.

— **Гімназист з VII. класю** прийше на час вакацій лекцію на селі. Зголошеня з услівями на адр. >М. Л. Львів, post. rest., головна почта<.

Телеграми.

Відень, 26. червня. Стан здоровля цїсаря цілком вдоволяючий, однак лікарі поручили не опускати ще апартаментів. Тому при торжестві вручення капелюха кардиналови Місії дня 27. с. м. буде заступати цїсаря архикнязь Франц Фердинанд.

Відень, 26. червня. В четвер має бути оголошене цїсарске розпорядженє що до дальшої піврічної провізорії бюджетової на підставі §. 14.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Умови що до угоди мають ввести ся доперва в половині липня, а рівночасно з тим новий податок від пива на підставі §. 14.

Фалькнів, 26. червня. Архиепископ праский, кардиналь гр. Шенборн помер вчера о год. 3. по пол. Франц гр. Шенборн уродив ся 24. січня 1844 р. в Празі. Зразу студював права, відтак як офіцер відбув кампанію з р. 1866 а доперва пізнійше посвятив ся теології і в р. 1873 став сьвященником. В 1883 р. став єпископом в Будивєвичах, а 1885 р. архиепископом в Празі, де в р. 1889 одержав кардинальський капелюх.

Рим, 26. червня. Вчера кардинал Мнші, секретар конгрегації в своїй приватній каплиці вручив палію метрополитови Куїловському.

Гаґа, 26. червня. Справа установа мирових судів може ще не упаде зовсім, бо, як запевняють, з Берлина повіяв прихильнійший вітер. Народи конференції перервуть ся сего тижня на короткий час.

Париж, 26. червня. Нове міністерство взяло ся енергично до заведеня дисципліни між висою військовою. Кількох комендантів вже перенесено, а кількох має піти у відставку.

Царгород, 26. червня. Росія домагає ся рішучо від Порти, щоби дозволила Вірменам вернути до вітчизни. Цивільні і військові турецькі власти дістали строгий наказ удержувати порядок зглядом Вірмен, що поодинокими родинами вертають до вітчизни.

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	7:10	з Зимної-води		6:30	» » » дв. Підзамче		
	7:40	з Янова		6:30	до Іцкан (Галацу), Ясс, Букарешту) Сучави		
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)		
	8:05	» » » на дв. головний		9:25	до Янова		
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятини дв. Підз.		
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » » дв. гол.		
	11:15	з Ярославля і Любачова		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова		
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.		
	1:01	з Янова			тільки в неділі і сьвята		
	1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і сьвята		
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)		
2:35	5:40	» » » на дв. голов.		2:55	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рятів		
	5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова		3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
				3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
				3:20	до Зимної-води тільки від 7. мая до 10. вер.		
				3:26	до Брухович		
				5:25	до Ярослава		
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави		
	6:20	з Іцкан, Сучави		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.		
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і сьвята		6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.		
	7:58			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:10	до Сокаля і Рави рускої		
	8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:20	до Тернополя дворець головний		
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:42	» » » дворець Підзамче		
	9:55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900		
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.		
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і сьв.		
	10:25	» » » на дв. голов.		2:36	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави		
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова		10:40	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока		
	12:10	зі Сколього, Калуша		10:50	до Підволочиск, Бродів дв. головний		
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче		11:10	» » » дв. Підзамче		
	3:30	на дворець головний		11:32	до Кракова (Відня, Берлина)		
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		4:10	до Брухович від 7. мая до 10. вересня		

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменю 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізничн. держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в спрагах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Рік заснования 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впроев. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех єпархій, забезпечує будинки, урядженє домашнє, скот, господарські зваряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шиді огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносять:

Фонд резервний	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 " 12 "	
Фонд основний	45.000 " — "	
Резерва спеціальна	842 " 40 "	

Тарифи »Дністра« дуже умірковані, услія забезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпоровочно. До кінця 1898 року вносили виплачені щоді 527,790 зр. 67 кр. Поліси »Дністра« приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через »Дністеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту »Дністеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністративні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опрочентованя від членів і третих осіб по 4 1/2 % до 1. липня 1899, від 1. липня 1899 будуть вкладки опрочентовані по 4%. Уділ членський вносять 25 зр., внесове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в »Дністеръ«. Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів »Дністра«, приймає ся

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!
Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“
комедия в 3 актах з сільского житя.
Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 45 кр. — На почтову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедия в 5 актах з другої половини XVI віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 55 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5 актах з міського побуту.
Ціна книжки брошурованої 35 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сільнійше увзгляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор. Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Хорі на легкі

одержать завсїгди певну поміч або пільгу по ужитю мого »Мальтола«, який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і и. устнують по кількох днях.
Сотки уживають сего средства з найліпшим успіхом, як про се сьвідчать сьвітлі подяки, що надходять кожного дня. Мальтод не є якимь тайним средством, але препаратом, втвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволено поліційно і часто поручають его лікарі.
Ціна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або лісплатою.
Фляшка на пробу мар. 2,10.
Wilhelm Bieher Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.

Студент філософії

приїме лекцію на село на час вакацій.
Зголошеня з услівями О. Ц. post. rest. Львів, ГОЛОВНА ПОЧТА.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя і посередничить в закупні:
Сьвітло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.
Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.
Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іивші товари по умірених цінах.
78—?